

KEĎ SA NOBLESA A MÚDROŠŤ POLÚBIA

Spomienka na vynikajúcu bibliografku, skvelú germanistiku **Mgr. Eleny Midriakovú** (1954 – 2006), pri príležitosti nedožitých sedemdesiatin.

I v a n a P O L Á K O V Á

Deň narcisov je verejno-prospešná zbierka Ligy proti rakovine, ktorá sa realizuje vždy v apríli už od r. 1997 na Slovensku. V mojej mysli bude vždy spojený s dvomi kolegynami – Elenou Midriakovou a Jaroslavou Laukovou. Vybavia sa mi ako členky o. z. Turčianske Venuše, ktoré ponúkajú tieto voňavé žlté kvietky vo vstupnej hale Slovenskej národnej knižnice (SNK) na Hostihore v Martine.

Elena Midriaková, rodená Richterová, vynikajúca bibliografka, skvelá germanistka svetlo tohto sveta uzrela 3. decembra 1954 v Martine. Šťastné detstvo trávila spolu s rodičmi a bratom Valérom. V r. 1960 – 1969 navštevovala Základnú deväťročnú školu na Ul. Pavla Mudroňa v Martine a v r. 1970 – 1974 absolvovala Gymnázium V. P. Tótha v Martine. Po maturite, napriek zdravotným problémom, sa od jesene 1974 rozhodla študovať učiteľstvo pre školy II. cyklu aprobácia nemčina – ruština na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského (FF UK) v Bratislave, ktoré 23. mája 1979 úspešne ukončila a získala titul Mgr.

1. jún 1981, Medzinárodný deň detí, sa stal pre Elenku osudným, keď prekročila prah Matice slovenskej (MS) v Martine. Tu pôsobila ako odborná pracovníčka retrospektívneho oddelenia Národného bibliografického ústavu Slovenskej národnej knižnice v Martici slovenskej (NBÚ SNK MS). Po odčlenení Slovenskej národnej knižnice (SNK) od MS pracovala na uvedenej pozícii až do 30. 3. 2004. Od 1. 4. 2004 už bola začlenená medzi výskumno-vývojové pracovníčky SNK, za čo vdáčila svojim priamym nadriadeným, ktorí vyhovelí jej žiadosti.

Po nástupe do zamestnania sa stala členkou Spolku slovenských knihovníkov. V r. 1986 – 1988 pokračovala postgraduálnym štúdiom opäť na FF UK v Bratislave, ktoré ukončila vypracovaním záverečnej písomnej práce na tému – *Miesto retrospektívnej národnej bibliografie v systéme slovenskej národnej bibliografie (SNB)*. Dňa 13. 9. 1988 absolvovala záverečnú skúšku z informatiky, prieskumových systémov a teórie a projektovania informačných systémov pred skúšobnou komisiou, ktorej predsedal doc. Eugen Meša.

V r. 1985 vykonala komplexný prieskum dokumentačných fondov múzeí pri príprave súpisu českých i inorečových tlačí z územia Slovenska v rokoch 1919 – 1938, ktorý vyšiel tlačou v časopise *Informácie a materiály*.¹ Bol určený pre riadenie a metodiku jednotnej sústavy knižníc na Slovensku. Zostavila nový zoznam prameňov, ktorý zahŕňoval dokumentačné fondy všetkých archívov a múzeí na Slovensku. Postupovala podľa jednotlivých regiónov, tzn. spracovala vždy celý okres, kde prešla všetky knižnice, múzeá, archívy, prípadne ďalšie inštitúcie. Výsledkom jej autorského snaženia, ale aj jej

¹ MIDRIAKOVÁ, Elena. Komplexný prieskum dokumentačných fondov múzeí pri príprave súpisu českých i inorečových tlačí z územia Slovenska. In: *Informácie a materiály*. 1985, č. 164, s. 41-43.

spolupracovníčok, bolo vydanie **Bibliografií inorečových kníh vydaných a vytlačených na území Slovenska v rokoch 1919 – 1939 (zv. 1² a zv. 2³)**.

Uvedené publikácie nadväzovali na sústavu základných diel *Slovenskej národnej retrospektívnej bibliografie* (SNRB), ktoré registrujú tlačovú produkciu od počiatku až po súčasnosť v jednotnej edícii SNRB – Sériá A – knihy, boli pokračovaním *Bibliografie slovenských kníh 1901 – 1918* (zv. 1-3), ktoré vyšli v r. 1964 a *Bibliografie slovenských kníh 1919 – 1938*, ktoré vyšli v r. 1979. (zv. 1 a 2). Boli významným završením jednej z úloh výskumu dejín knižnej kultúry na Slovensku. Bibliografie obsahujú 7 545 inorečových záznamov (angl., bulh., čes., holand., lat., maď., tal. a ukraj.) nielen kníh, ale aj tzv. špeciálnych dokumentov (katalógov výstav, turistických prospektov, stanov spolkov, firemnú literatúru), ale aj neperiodických tlačí všetkého druhu minimálne 4-stránkového rozsahu. Bibliografie pozostávajú z metodického úvodu, pramenného a výkladového aparátu, štúdie, bibliograficko-popisnej časti a registrov, ktoré sa nachádzajú v celom druhom zväzku.

Bibliografie sa stali dôležitým prameňom poznania a pochopenia našich dejín, rozvoja a kultúry a sú zrkadlom života národnostných menšín v tomto období. Publikácie vznikli v spolupráci s Univerzitnou knižnicou (UK) v Bratislave a Štátnou vedeckou knižnicou (ŠVK) v Košiciach. (Emília Holanová, Gertrúda Režná). Registre spracovala Eva Augustínová (rod. Zeliénková).

Je potrebné uviesť, že Elena Midriaková spolu s manželom Ľubošom Midriakom (26. 12. 1955 – 10. 11. 2021), režisérom, scenáristom, dramatikom a televíznym producentom, spolupracovala pri prekladoch divadelných hier z nemeckých originálov. Napr. v r. 1986 pri dráme v troch dejstvách s názvom „*Melancholický gavalier alebo Zem a nebo*“. V r. 1991 napísala E. Midriaková scenár k rozprávke od H. Ch. Andersena – *Stromček*, pre divadlo detí a mládeže v Spišskej Novej Vsi, pobočná scéna Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Neskôr prekladala pre Slovenskú televíziu i televíziu Markíza. V r. 1995 – 1996 edične so spolupracovníčkami pripravila **Bibliografiu tlačí tlačiarne Václava a Jána K. Jelínka v Trnave 1786 – 1841**,⁴ ktorú zostavil Hadrián Radváni a vyšla v edícii Špeciálne bibliografie.

Množstvo štúdií a odborných článkov Elena Midriaková publikovala v matičných zborníkoch (*Bibliografický zborník a Kniha*), ale aj v zborníkoch iných kultúrnych inštitúcií. V r. 1997 – 2004 v zborníku *Kniha* prekladala úvody, resumé a obsahy do nemeckého jazyka. Je symbolické, že po dvadsiatich rokoch od narodenia Eleny Midriakovej (1974) vychádza prvé číslo zborníka *Kniha* s podtitulom *zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry*, dodnes v ročnej periodicite. V tomto roku práve jubiluje – slávi svoje päťdesiatiny! E. Midriaková pravidelne prispievala do časopisu *Knižnica* a kolegovia z redakcie ju často „využili“ na preklady príhovorov nemeckých hostí pri návštevách SNK.

² KLIMEKOVÁ, Agáta, Elena MIDRIAKOVÁ a Dagmar PRIBELSKÁ. *Bibliografia inorečových kníh vydaných a vytlačených na území Slovenska 1919 – 1938 : zv. 1*. Martin: Matica slovenská, 1993. 1 188 s. Edícia: Slovenská národná retrospektívna bibliografia. Sériá: A. Knihy III. b. ISBN 80-7090-072-5.

³ KLIMEKOVÁ, Agáta, Elena MIDRIAKOVÁ a Dagmar PRIBELSKÁ. *Bibliografia inorečových kníh vydaných a vytlačených na území Slovenska 1919 – 1938 : zv. 2*. Martin: Matica slovenská, 1993. 570 s. Edícia: Slovenská národná retrospektívna bibliografia. Sériá: A. Knihy III. b. ISBN 80-7090-071-7.

⁴ RADVÁNI, Hadrián. *Bibliografia tlačí tlačiarne Václava a Jána K. Jelínka v Trnave 1786 – 1841*. Martin: Matica slovenská, 1996, 149 s. ISBN 80-7090-363-5.

Na matičnej pôde bola nápomocná aj pri organizovaní vedeckých konferencií na národnej (Dni retrospektívnej bibliografie) i medzinárodnej úrovni. V máji r. 1997 sa v Prahe zúčastnila spolu s kolegami – Andreou Doktorovou, Igorom Prokopom a Danielou Slížovou na medzinárodnej knihovníckej konferencii ABDOS (Arbeitsgemeinschaft der Bibliotheken und Dokumentations-Stellen der Ost-, Ostmittel- und Südost-europa-Forschung). Na nej podrobne informovala o rozsiahlom európskom projekte, ktorý vznikol začiatkom 90. rokov v Nemecku. Kládol si za cieľ zmapovať historickú knižnú produkciu od jej počiatkov z obdobia prvotlačí až do konca 19. storočia v nemecky hovoriacich krajinách a s nemeckou provenienciou aj mimo tohto územia. Jeho ústredným koordinátorom bol prof. Dr. Bernhard Fabian z Münsteru, ktorý s kolektívom vyše 1 600 spolupracovníkov pripravili rozsiahle 40-zväzkové súborné dielo. Svoj príspevok nazvala – *Der slowakische Band im Handbuch der deutschen historischen Buchbestände in europäischen Bibliotheken*.⁵

Deň 9. december 1999 – bol slávnostným pre ŠVK v Banskej Bystrici z dvoch dôvodov. Jedným bolo sprístupnenie študovne historických knižničných fondov na prvom poschodí knižnice a druhým bola konferencia s medzinárodnou účasťou s názvom *Historické knižničné fondy ako súčasť kultúrneho dedičstva*. Vystúpila na nej opäť Elena s príspevkom – *Slovenský zväzok v príručke nemeckých historických knižničných fondov v Európe*,⁶ v ktorom predstavila rozsiahly európsky projekt, ktorý vznikol v Nemecku. Oznamovala aj skutočnosť, že sa ujala pasportizačných prác pri identifikácii slovenských germaník. Pokračovala v započatom diele Dr. Blažejka Beláka a našla i nové pramene. Doc. Miloš Kovačka napísal rozsiahlu štúdiu o dejinách knihy a knižníc na Slovensku od čias Veľkej Moravy až po dnešok.⁷ Podrobnejšie o obsahu a význame tejto príručky informovala v časopise *Knižnica*.⁸ Mala významný podiel na dodatočnom získaní grantových prostriedkov na rozšírenú verziu projektu. Tieto prostriedky dostala SNK od nemeckej nadácie Volkswagen.

My ešte dodávame, že na Elenkin návrh bol zväzok doplnený o početné opisy knižníc, ktoré zabezpečili kolegovia z retrospektívneho oddelenia NBÚ SNK MS menovite: Eva Augustínová, Ľubomír Jankovič, Agáta Klimeková, Klára Komorová, Ľudmila Mazalová, Elena Petrenková, Helena Saktorová; ale aj z ostatných oddelení: Anna Horičková a Peter Sabov. Nechýbali dlhoroční externí spolupracovníci: Lívia Fábryová, Adriana Fančovičová, Vlasta Okoličányová, Július Sopko, Vojtech Strelka a iní. Preklad zabezpečili bývalí i vtedajší kolegovia zo MS (SNK) – Stanislav Muntág, Viliam Mruškovič, Agáta Klimeková a, samozrejme, samotná zostavovateľka. Napriek dodatočnému úsiliu, ktoré

⁵ MIDRIAKOVÁ, Elena. Der slowakische Band im „Handbuch der deutschen historischen Buchbestände in europäischen Bibliotheken“. In: 26. ABDOS-Tagung, Prag, 5. bis 8. Mai 1997. Referate und Beiträge. Berlin, 1997, s. 182-183. ISBN 3-88053-066-1.

⁶ MIDRIAKOVÁ, Elena. Slovenský zväzok v príručke nemeckých historických knižničných fondov v Európe In: *Historické knižničné fondy ako súčasť kultúrneho dedičstva*. Banská Bystrica: Štátna vedecká knižnica, 1999, s. 88-90. ISBN 80-85169-44-4.

⁷ KOVAČKA, Miloš. Geleitwort [online]. In: *Fabian Handbuch der historischen Buchbestände in Deutschland, Österreich und Europa*. Hildesheim: Olms New Media, 2003. [cit. 2024-03-15]. Dostupné z: <https://fabian.sub.uni-goettingen.de/fabian?Glu-Slo>

⁸ MIDRIAKOVÁ, Elena. Príručka nemeckých historických knižničných fondov v Európe, zv. 4, Slovenská republika. In: *Knižnica*. 2001, roč. 4, s. 180-181, ISSN 1335-7026.

toto rozšírenie obnášalo, vďaka jej starostlivému spracovaniu dielo vyšlo v dohodnutom termíne. Publikácii nechýbal taký potrebný personálny a predmetový register.

Slávnostné uvítanie **Príručky nemeckých historických knižničných fondov v Európe, zv. 4, Slovenská republika**⁹ do života, bolo veľkým, doslova výnimočným dňom Eleny Midriakovej. Takto zaspomínal doc. Miloš Kovačka na uvedenú udalosť, ktorá sa uskutočnila v Národnej dvorane Slovenského národného literárneho múzea (SNLM) SNK v Martine 2. marca 2001: „*Jasné lúče toho dňa zostanú v pamäti jej spolupracovníkov natrvalo. Vysoká nemecká reprezentácia, prof. Bernhard Fabian z Münsteru, predstaviteľ európskeho germanikálneho projektu i vysoká slovenská prezentácia – doslova európsky kultúrny svet objal a vysoko ocenil Eleny Midriakovú ako vážnu a významnú autorku v disciplínach európska germanistika, slovenská bibliografia a dejiny knižnej kultúry na Slovensku...*”¹⁰

Participovala aj na vypracovaní *Metodiky popisu tlačí 18. a 19. storočia* vo formáte UNIMARC v systéme ISIS.¹¹ V r. 1996 NBÚ SNK vypracoval základný Národný program retrokonverzie a konverzie bibliografických databáz a knižničných katalógov. Elena Midriaková sa zapojila do prvej etapy Národného programu retrokonverzie a konverzie SNB 1901 – 1975. Svoje výsledky prezentovala v máji r. 2003 v Martine v rámci odborného semináru Dni retrospektívnej bibliografie.

Aj pri projekte dvojzväzkovej medzinárodnej **Personálnej bibliografie Pavla Jozefa Šafárika** bola výnimočnou posilou autorského tímu domácich i zahraničných bibliografov, v ktorom spolupracovali ako autori a redaktori diela Lída (Ludmila) Mazalová, Miroslava Domová, Anna Földváriová, Eva Augustínová, Agáta Klimeková, Blažej Belák a Augustín Maťovčík. Elena Midriaková spolu s Agátou Klimekovou sa ujali prác na nemeckej kapitole. Významnú rolu pri budovaní elektronickej databázy personálnej bibliografie (PB) P. Jozefa Šafárika zohrala Lída Mazalová, ktorá prišla do SNK ako skúsená učiteľka slovanských jazykov. Ukázalo sa, že to bol veľmi dobrý predpoklad na jej vstup do slovenskej, českej i svetovej slavistiky, špeciálne k prácam na PB P. J. Šafárika. Elena Midriaková spolu s Miroslavou Domovou a Annou Földváriovou vykonali hlavnú redakciu na samotnom diele. Dielo sa podarilo dokončiť ako dvojzväzkové (zv. I. 642 s.¹² zv. II. 658 s.¹³) a vydať v roku 2004. Obsahuje úvodnú štúdiu Miloša Kovačku – *Slovensko a Šafárik, Biografické kalendárium P. Jozefa Šafárika*, ktorú spracoval Augustín Maťovčík, základnú zostavu 6 641 anotovaných bibliografických záznamov v chronologickom usporiadaní, rozdelenú na diela P. J. Šafárika a diela o ňom a až osem registrov. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že kompletne počítačové spracovanie zabezpečila Katarína Farbakyová, systémová knihovníčka NBÚ, v programovom systéme CDS/ ISIS.

⁹ MIDRIAKOVÁ, Elena a Blažej, BELÁK. *Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa. Band 4. Slowakische Republik*. Hildesheim: Olms-Weidmann, 2000, 444 s. ISBN 3-487-10375-5.

¹⁰ KOVAČKA, Miloš. Rozlúčili sme sa s Mgr. Helenou Midriakovou. In: *Knižnica*. 2006, roč. 7, č. 3-4, s. 73. ISSN 1335-7026.

¹¹ AUGUSTÍNOVÁ, Eva, Agáta KLIMEKOVÁ a Janka ONDROUŠKOVÁ. *Metodika popisu tlačí 18. a 19. storočia vo formáte UNIMARC v systéme ISIS (monografie)*. Martin: Matica slovenská, 1998, s. 86. ISBN 80-7090-510-7.

¹² KOVAČKA, Miloš. *Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika 1*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. 642 s. ISBN 80-89023-35-5.

¹³ KOVAČKA, Miloš. *Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika 2*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. s. 651-1359. ISBN 80-89023-35-5.

Elena Midriaková k tejto téme publikovala vedecké a výskumné štúdie, ktoré boli publikované zväčša na stránkach časopisu *Knižnica*. Z nich vyberáme: „Prieskum prameňov pri príprave personálnej bibliografie P. J. Šafárika bol mimoriadne náročný, a to predovšetkým pokiaľ išlo o diela iných autorov týkajúce sa svojim obsahom P. J. Šafárika a jeho diela. Prieskum prebiehal v rámci krajín, v ktorých sa Šafárik pohyboval, alebo v ktorých bol najväčší ohlas na jeho dielo...“¹⁴ [...] Do života vyprevádzame dielo so zložitou genézou i vývojom, ktoré však vo svojej finálnej tlačenej podobe nepredstavuje len prínos pre výskum života a diela Pavla Jozefa Šafárika, čo je, samozrejme, jeho prvoradým poslaním, ale predstavuje aj akýsi model personálnej bibliografie, akú by si zaslúžila nejedna osobnosť našej dávnejšej i novej minulosti... Personálna bibliografia tvorí ôsmy zväzok *Spisov Pavla Jozefa Šafárika*. Je súčasťou generálnej bázy slovacikálnych bibliografických údajov, ktorá je budovaná podľa medzinárodných štandardov ako elektronická databáza.“¹⁵

Uvádzanie publikácie do života opísala dlhoročná kolegyňa – Miroslava Domová týmito slovami: „Týždeň slovenských knižníc v SNK v Martine vyvrcholil 26. 3. 2004 prezentáciou prvého diela *Personálnej bibliografie P. J. Šafárika*. Slávnostnú prezentáciu moderoval riaditeľ Národného bibliografického ústavu SNK v Martine – PaedDr. Miloš Kovačka, CSc. ktorý zároveň predstavil autorov aj prezentovanú publikáciu. Prezentácie sa zúčastnili a prítomným sa prihovorili aj významní hostia – prof. Imrich Vaško z Katolíckej univerzity v Ružomberku, autor myšlienky vydania *Spisov P. J. Šafárika* – prof. MUDr. L. Frankovičová, PhD., prorektorka Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V rámci programu odzneli verše P. J. Šafárika, básnická dedikácia V. Turčányho v prednese Gabriely Hamranovej a vystúpil súbor z Kobeliarova.“¹⁶

Mali sme tú česť zúčastniť sa prezentácie a môžeme potvrdiť, že pieseň *Na Kráľovej holi* v podaní statných chlapov zo súboru z Kobeliarova sa ozývala z priestorov zasadacej miestnosti zvanej Podkova až do študovne Zlatá Niť... Posledným odborným článkom, ktorý vyšiel z pera Eleny Midriakovej bol – *História, súčasnosť a perspektívy výskumnej úlohy dejiny knižnej kultúry na Slovensku*,¹⁷ v ktorom sa zamýšľala nad tvorbou bibliografickej databázy *Bibliografie dejín knižnej kultúry krajín strednej Európy* ako jednej z navzájom prepojených národných databáz – budúcich pilierov virtuálnej knižnice Európy. V máji 2001 usporiadala SNK okrúhly stôl riaditeľov národných knižníc krajín V4. Dohodli sa na budovaní samostatnej národnej databázy, doc. Miloš Kovačka vypracoval úvodný projekt. Keďže nemčina bola stanovená ako jazyk komunikácie a tvorby predmetových hesiel súbežných k národným heslám, bola oslovená Elena. „*Tohto projektu sa mohla od samého začiatku ujať s najväčšou profesionálnou istotou, uvádzať ho do života a profesionálne budovať dielo internetovskej prezentácie najvýznamnejších publikácií slovenskej knižnej kultúry. Ako bibliografka a germanistika elektronickej doby sa s viditeľným talentom pohybovala vo svete moderných technológií... Narodila sa do sveta, ktorý sa podrobuje zmene paradigmy. Žila na rozhraní dvoch vekov – klasického a elektro-*

¹⁴ MIDRIAKOVÁ, Elena. Kontakty so zahraničím pri spracovaní personálnej bibliografie P. J. Šafárika. In: *Knižnica*. 2004, roč. 5, č. 4, s. 181. ISSN 1335-7026.

¹⁵ MIDRIAKOVÁ, Elena. Mnohoročný projekt zavŕšený. In: *Knižnica*. 2001, roč. 5, č. 3, s. 116. ISSN 1335-7026.

¹⁶ DOMOVÁ, Miroslava. Prezentácia personálnej bibliografie Pavla Jozefa Šafárika. In: *Knižnica*. 2004, roč. 5, č. 4, s. 202. ISSN 1335-7026.

¹⁷ MIDRIAKOVÁ, Elena. História, súčasnosť a perspektívy výskumnej úlohy dejiny knižnej kultúry na Slovensku. In: *Knižnica*. 2004, roč. 5, č. 6, s. 287. ISSN 1335-7026.

nického. Nový vek akceptovala, do jeho priestorov odvážne nahliadla a nebojácne doňho vstúpila... aj jej zásluhou sa môžu bádatelia historického vývoja slovenského vedeckého myslenia presvedčať o tom, že knihoveda, bibliografická veda či iné kontextové oblasti vedy o knižnej kultúre na Slovensku boli a sú dôležitou súčasťou moderného vývinu slovenskej vedy...“¹⁸

Databázy Dejín knižnej kultúry sa začali budovať, o ich napĺňaní informovala taktiež Miroslava Domová na odbornom seminári *Dejiny knižnej kultúry Levíc a okolia*, ktorý sa uskutočnil v dňoch 8. – 10. 11. 2005. Žiaľ, postupne sa databázy utopili niekde v útrobach času či priestoru, ako aj nezájmu vedenia knižnice. Skončila v nenávratne ako plnotextová Hodžova knižnica, Pramene k duchovným dejinám Slovenska či Elektronická knižnica slovenských memoránd, prosbopisov a žiadostí... V lepšom prípade sa nachádzajú na niektorom úložisku v SNK, len my nie sme informovaní na ktorom. Vo sfére súkromného života Elena Midriaková vychovala dve deti – syna Mgr. Mateja (nar. 19. 10. 1982), ktorý vyštudoval Matematicko-fyzikálnu fakultu UK v Bratislave a dcéru Mgr. Moniku (nar. 19. 10. 1990), ktorá ukončila FAMU v Prahe – odbor strihová skladba. Syn Matej vo voľných chvíľach vytvoril webovú stránku pre **Turčianske Venuše, o. z.**, ktoré Elenka veľmi rada navštevovala v posledných rokoch života. Vo voľných chvíľach sa venovala ručným prácam (pletla, háčkovala).

Napriek správnej životospráve i snahe lekárov dňa 27. januára 2006 podľahla zákernej chorobe, vo veku 51 rokov. Posledná rozlúčka sa uskutočnila 31. januára 2006 v Martine za hojnej účasti smútiacich. Odpočíva na Martinskom cintoríne v náručí mohutných gaštanov. Myslíme si, že záverečné slová by mali určite patriť doc. Milošovi Kovačkovi, ktoré odzneli pri poslednej rozlúčke: „*Mala dar neobyčajnej vnímavosti: slovenský svet akceptovala ako priestor pravej kultúry, ktorá sa rodí v bolestiach – v bolestných zápasoch o dobro v osudoch národov i jedincov. Takto študovala i medzivojnové obdobie. Bolo na nej vidieť, ako sa jej dotýka každá nespravodlivosť, nerovnosť, každá krivda a ústrk. Videla mnohé a mnoho nespravodlivosti v dejinných osudov Slovákov a rozhodla sa odvážne vstupovať do zápasov, ktoré by ukázali a dokázali, že v našom národe boli a sú kvality, ktoré ho oprávňujú byť nezanedbateľným tvorcom a nositeľom európskych kultúrnych hodnôt... Ako germanistka videla a dovidela jasnejšie ako iní, koľko podnetov dokázala naša krajina prijať zo zdrojov európskej kultúry. Bolo preto pre SNK, takrečeno Božím darom... V prostredí slovenskej bibliografie rástla viac ako dve desaťročia. Pozoruhodne rozvinula talenty, ktorými bola obdarovaná. Výrazne presiahla hranice materskej inštitúcie, stala sa uznávanou osobnosťou a jedinečnou predstaviteľkou dôležitých národných, vedecko-informačných a kultúrnych projektov SNRB... Zanechala nám jedinečný príklad: pracovala zasiahnutá otázkami a bolesťami vážnej choroby naplno, s vysokou výkonnosťou, takrečeno do posledného dňa.. Ďakujeme jej za priateľstvo, kolegiálnu, náročnosť i vytrvalosť, za to, že s nami vydržala pracovať aj v neobyčajne ťažkých – vyslovene neveriteľných podmienkach a pomohla bibliografickej generácii – a slovenskej bibliografii našich čias vyriešiť celý rad úloh a završiť výnimočné diela.*“¹⁹

Vedeckú, intelektuálnu a ľudskú stránku takej osobnosti akou bola Elena Midriaková, nemožno vyjadriť v krátkej spomienke. Bude treba ešte hlbšie sa zmyslieť nad jej dielom i životom, ktorý tak priskoro vyhasol.

Češť pamiatke Eleny Midriakovej!

¹⁸ KOVAČKA, Miloš. Rozlúčili sme sa s Mgr. Helenou Midriakovou. In: *Knižnica*. 2006, roč. 7, č. 3-4, s. 74. ISSN 1335-7026.

¹⁹ KOVAČKA, Miloš. Rozlúčili sme sa s Mgr. Helenou Midriakovou. In: *Knižnica*, 2006, roč. 7, č. 3-4, s. 73. ISSN 1335-7026.

Obrazová príloha

Obr. 1. Elena Midriaková
(archív rodiny E. Midriakovej)

Obr. 2. máj 1988 – oslava 50. narodenín
Dr. Blažeja Beláka v priestoroch MS (SNK)
na Hostihore, druhá zľava Elena Midriako-
vá (foto: archív ALU SNK)

Obr. 3. Časť kolektívu Retrospektívnej
bibliografie NBÚ SNK(MS):
dolný rad zľava: Agáta Klimeková,
Olga Tokolyová, Ludmila Mazalová.
horný rad zľava: Eva Sumková, Elena Mi-
draková, Janka Ondroušková, Eva Augustí-
nová, približne rok 1998
(osobný archív autorky)

Obr. 4. Účastníci ABDOSu, konaného
v dňoch 5. 5. – 8. 5. 1997 v Berlíne
(prvý rad sprava štvrtá
Mgr. Helena Midriaková
(foto: archív ALU SNK)

Obr. 5a. Účastníci slávnostnej prezentácie Príručky nemeckých historických knižničných fondov v Európe, zv. 4, Slovenská republika. Národná dvorana SNLM SNK, Martin, 2. marca 2001, zľava doc. Miloš Kovačka, CSc. – riaditeľ NBÚ SNK, Mgr. Elena Midriaková, prof. Dušan Katuščák – generálny riaditeľ SNK (foto: archív ALU SNK)

Obr. 5b. Mgr. Elena Midriaková a prof. Dušan Katuščák – generálny riaditeľ SNK (foto: archív ALU SNK)

Lúčim sa s Vami, drahí moji,
ruky stisk. Vám dnes už nemôžem dať,
srdce mi dotíka, odliš síly,
lúčim sa o každým, kto mal ma rád.

S hlbokým žiaľom oznamujeme rodine, priateľom a známym, že naša drahá dcéra, manželka, matka, sestra, švagriná, krsná mama, teta

Mgr. Elena Midriaková rod. Richterová

nás dňa 27. januára 2006 vo veku 51 rokov opustila.
Posledná rozlúčka s drahou zosnulou bude dňa 31. januára 2006 o 14, 30 hod.
v Dome smútku v Martine.

Odpočívaj v pokoji!

rodčia brat Valér s rodinou
manžel Ľuboš
Matej, Monika deti

požehnané služby ADVENT
ostatná smútiaca rodina

Obr. 6. Parte (osobný archív autorky)

Obr. 7. Náhrobný kameň rodiny Midriakovej na Národnej cintoríne v Martine (foto: K. Farbakyová)